

Orientering om fund i vandværk af nedbrydningsproduktet chlorothalonil-amidsulfonsyre

Danske Regioner har i forbindelse med en status fra regionernes screening af stoffer i boringer under en række jordforureninger oplyst, at pesticidnedbrydningsproduktet chlorothalonil-amidsulfonsyre er påvist i 230 ud af 639 prøver, der er udtaget på ca. 106 lokaliteter af regionerne. Regionernes undersøgelser er foretaget ved såkaldte punktkilder. Punktkilder er karakteriseret ved høje koncentrationer på små arealer. De kan opstå, hvor håndtering, spild eller bortskaffelse af pesticider har fundet sted. Målingerne foretages ofte i det øvre grundvand og dermed ikke i de magasiner, vi får drikkevand fra.

Regionerne har dog også gjort to fund i drikkevandsboringer over den sundhedsmæssige grænseværdi på 0,01 mikrogram/liter, og kommunen har derfor bestilt nye analyser fra vandværkets tre boringer og afgangsvandet fra vandværket. Disse analyser skulle analysefirmaet have leveret primo uge 15. Dette blev senere ændret til torsdag den 11. april, og seneste melding fra kommunen er, at resultaterne fra de tre drikkevandsboringer kommer i denne uge, mens resultaterne fra afgangsvandet kommer i næste uge. Der er med andre ord ikke på nuværende tidspunkt viden om, hvorvidt og i givet fald hvor høj en koncentration det pågældende stof findes i det vand, der når forbrugerne. Ministeriet har derudover i dag modtaget endnu et resultat fra et andet analysefirma, der bekræfter at der er fund over det sundhedsmæssige acceptable niveau i den ene vandboring, og af hensyn til en effektiv opfølgning på disse fund vælger jeg at orientere Folketinget allerede nu.

Styrelsen for Patientsikkerhed har til opgave at vurdere den sundhedsmæssige konsekvens af fund af pesticidrester i drikkevand. Det vurderer styrelsen på baggrund af prøver af afgangsvandet, dvs. det vand, der går ud til forbrugerne. Normalt vil Styrelsen for Patientsikkerhed først vurdere en evt. risiko ved fund i *drikkevand* over kravværdien på 0,1 mikrogram/liter, men i dette tilfælde er den sundhedsmæssige grænse 0,01 mikrogram/liter. Den meget lave sundhedsmæssige grænseværdi er sat, fordi det på nuværende tidspunkt ikke kan udelukkes, at stoffet kan give skade på arveanlæggene, hvis man indtager det i drikkevandet. For at kunne udelukke, at stoffet er sundhedsfarligt, skal der laves flere undersøgelser. 0,01 mikrogram/liter er også det niveau, stoffet kan måles ved med brug af de nuværende analysemetoder.

Initiativer

Set i lyset af fundet af chlorothalonil-amidsulfonsyre er der igangsat følgende initiativer:

- Miljøstyrelsen har informeret alle landets kommuner om, at drikkevandet skal testes hurtigst muligt for chlorothalonil-amidsulfonsyre. Det kan tage et par måneder, før der kan være resultater på landsplan, da både prøvetagning og analyserne vil tage tid.
- Stoffet sættes hurtigst muligt på listen over stoffer, der er obligatoriske for vandværkerne at teste for fremadrettet.
- En af producenterne af midler med chlorothalonil har i forvejen igangsat to test, der forventes at kunne af- eller bekræfte, om stoffet kan give skader på arveanlæggene. De færdige rapporter vil være klar i henholdsvis juli og august 2019, og Miljøstyrelsen er i dialog med producenten.
- Miljøstyrelsen har været i kontakt med et firma, der udvikler rensemetoder. De har iværksat en undersøgelse af, om rensning med kulfiltre kan fjerne stoffet, så man kan drikke vandet efter rensning, hvis det findes i for høje koncentrationer i drikkevandet. Firmaet har netop bekræftet, at det formentlig er tilfældet. Resultaterne er under validering.

Når resultaterne fra vandværkets ovennævnte drikkevandsboringer foreligger, vil jeg informere Miljø- og Fødevarerudvalget yderligere om sagen, herunder om hvilke eventuelle foranstaltninger Styrelsen for Patientsikkerhed har anbefalet kommunen at iværksætte.

Anvendelse af chlorothalonil i Danmark

Chlorothalonil har været godkendt i Danmark i perioden fra 1982 til 2000 som pesticid som svampemiddel i hvede, kartofler, ærter, løg, porrer, solbær, ribs og jordbær på friland samt agurker og pryddplanter på friland og i væksthuse. I EU er det den 22. marts 2019 vedtaget, at stoffet ikke længere er godkendt, og anvendelsen skal derfor ophøre inden for maksimalt 18 måneder i lande, der har godkendt midler med stoffet.

Chlorothalonil har ikke været godkendt til træbeskyttelse i Danmark, men det har været anvendt som biocid i træmaling og bundmaling, der ikke tidligere var godkendelsespligtige anvendelser. Stoffet er ikke ansøgt inden for fristen efter biocidreglerne i EU, og de sidste biocidanvendelser er forbudt i 2011.

Med venlig hilsen

Jakob Ellemann-Jensen